

Opracowanie koncepcji muzeum

XI Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi w Szczecinie

Opiekun: mgr Sylwia Klik

ALEKSANDER HUS

ROBERT ALEKSANDEREK

KRZYSZTOF ZIĘBA

KAMIL ARCIUCH

Statut Muzeum

- ▶ **Gryfolandia - Mobilne Muzeum** to muzeum o profilu historyczno- regionalnym prezentujące dzieje Szczecina, jego tradycje oraz symbolikę. Głównym celem Muzeum jest edukacja najmłodszych (edukacja wczesnoszkolna), dlatego są w nim obecne elementy legend, a wiodącymi metodami pracy są metody aktywizujące.
- ▶ Siedzibą Muzeum oraz głównym miejscem prezentowania wystawy stałej jest budynek XI LO z Oddziałami Dwujęzycznymi w Szczecinie. Organem zarządzającym jest dyrekcja szkoły działająca we współpracy z Głównym Dyrektorem Muzeum - Sylwią Klik. Jest ona jednocześnie opiekunem oraz koordynatorem wystawy.
- ▶ W strukturach placówki działają również przewodnicy Muzeum, do których należy prowadzenie zwiedzających, prowadzenie lekcji muzealnych oraz organizacja wystaw we

GRYFOLANDIA

- MOBILNE MUZEUM

Szczecin dawniej

SZCZECIN DZIŚ

Główny Dyrektor Muzeum

mgr Sylwia Klik

Przewodnik nr 1

Krzysztof Zięba

Przewodnik nr 2

Robert Aleksanderek

Przewodnik nr 3

Bartłomiej Nazaruk

Przewodnik nr 4

Aleksander Hus

Przewodnik nr 5

Kamil Arciuch

Ekspozycja muzealna nr 1

- ▶ **Stanowisko nr 1** ma na celu przybliżenie zwiedzającym podstawowych informacji o Szczecinie.

Na początku zadawane są uczniom cztery pytania:

1. *Jak nazywa się szczeciński teatr lalek dla dzieci?* (Pleciuga)
2. *Jak nazywa się najstarsze kino w Szczecinie?* (Kino Pionier)
3. *Wskaż obecnego Prezydenta Szczecina* (należy wskazać odpowiednią postać spośród trzech podanych).
4. *Jaka postać widnieje w herbie Szczecina?* (Gryf).

Odpowiedzi są odpowiednio rozwijane, po czym zostaje odczytana legenda na temat Gryfa.

- ▶ Następnie zwiedzający są proszeni o udzielenie odpowiedzi na pytanie dotyczące herbu Szczecina.

Z jakich zwierząt składa się Gryf?

W trakcie tego etapu występuje bezpośrednia interakcja pomiędzy przewodnikiem a zwiedzającymi.

Legenda o gryfie

► „Było to dawno, dawano temu. Tysiąc, a może i więcej lat upłynęło już od tamtych wydarzeń. Był piękny, pogodny dzień, gdy dzielny rycerz Żelisław przemierzał z rozkazu księcia dzikie lasy na wschód od Szczecina. Koło południa, gdy słońce stało już wysoko na niebie, wyjechał na polanę, na której rósł wielki dąb. W koronie drzewa rycerz zobaczył gniazdo. Było zbyt duże, aby mogło należeć do znanych mu ptaków. Żelisław podjechał bliżej i... ujrzał w gnieździe parę przedziwnych stworzeń. Przypominały lwy. Chodziły na czterech łapach zakończonych pazurami, lecz z grzbietu wyrastały im orle skrzydła, a ich głowy były uzbrojone w potężny dziób. Żelisław słyszał o tych stworach, ale nigdy ich nie widział. Był pewien, że są wymyślone. Teraz jednak miał przed sobą żywe gryfy.

Gdy książę, wezwany przez Żelisława, zobaczył te wspaniałe zwierzęta, wielce się nimi zachwycił. Tak spodobała mu się siła i dostojność gryfów, że postanowił umieścić je w książęcym herbie. W nagrodę za to odkrycie Żelisław otrzymał ziemię wokół dębu. Założona w tym miejscu osada do dziś zwie się Żelisławiec.”

Szczecińskie Gryfy

JAK NAZYWA SIĘ
SZCZECIŃSKI TEATR
DLA DZIECI ?

JAK NAZYWA SIĘ
NAJSTARSZE KINO W
SZCZECINIE?

JAKA POSTAĆ
WIDNIEJE W HERBIE
SZCZECINA?

WSKAZ PREZYDENTA
SZCZECINA

OGŁOSZENIA
KZ, RŁK, DR
[Other notices and posters]

WYKAZAŃ NA
[illegible text]

WYKAZAŃ NA
[illegible text]

WYKAZAŃ NA
[illegible text]

[Photos of Barack Obama and another man]

Ekspozycja muzealna nr 2

- ▶ **Stanowisko nr 2** – ma za zadanie przybliżenie zwiedzającym jednej z bardziej znanych legend szczecińskich - o Sydonii von Borck. Tekst legendy pochodzi z książki „Zamkowe opowieści Duszka Bogusia”.
- ▶ Następnie zwiedzający odpowiadają na pytania przygotowane przez przewodnika.
- ▶ Jak nazywał się duszek, którego spotkał Adaś? (Boguś)
- ▶ O kim Boguś opowiedział Adasiowi? (o Sydonii von Borck)
- ▶ Z czego słynęła Sydonia? (z urody)
- ▶ O co została oskarżona Sydonia? (o czary)
- ▶ Jak skończyła się historia Sydonii von Borck? (dziewczyna została spalona na stosie).

Fragment legendy o Sydonii von Borck

- ▶ Protokół sądowy:
- ▶ *"Wówczas przystąpił do niej kat z pomocnikiem, zdjął z niej płaszcz i suknię, związał na plecach, i tylko w koszuli posadził na brzemionach (...) Gdy Sydonię przywiązano sznurami, nogi włożono w dyby i ześrubowano je, czytano artykuł po artykule, a ona przyznała się do wszystkiego..."*
- ▶ I dalej:
- ▶ *"W wyniku nadesłanych akt przez sędziego nadwornego przeciwko Sydonii Borck uznajemy jako sędziowie i ławnicy za słuszne, że Sydonia Borck, pomimo iż przyznała się do winy, a potem w całości zaprzeczyła,*
- ▶ *co zmusiło sędziego do zastosowania ostrych tortur w większym wymiarze, w czasie których przyznała się ponownie do dokonywania czarów oraz doprowadzenia osób do śmierci. Z tego powodu została skazana na ścięcie toporem, a następnie jej ciało spalono na stosie (...). Wszystko zgodnie za prawem..." (!)*
- ▶ Ostatnie słowa oskarżonej brzmiały:
- ▶ *"Widzicie przed sobą starą kobietę, oszukaną przez bliźnich, krewnych i przez nich oskarżoną o władze nieziemską. Mnie nawet ludzkiej mocy brakowało, by przeciwko niesprawiedliwościom krewnych moich na majątek dybiących stanąć (...) Kuzyn mój, Jobst, książęcy radca, znalazł sposób na pozbycie się mnie (...) Sędziowie, co książę odchodzący bezpotomnie chce usłyszeć od swojego doradcy, jaką pociechę? Że nie jego niemoc spowoduje wygaśnięcie rodu Gryfitów, lecz czary Sydonii, która ród przeklęła, bo Gryfita nie wziął jej za żonę.(...) Sędziowie, a teraz dajcie mi umrzeć. Jestem stara, zmęczona. Moje życie nie było mniej godziwe od innych, a o tyle gorsze, że dłuższe i dłuższa w nim była samotność moja, bezsilność wobec tych, którym uprzykrzyło się patrzeć na mnie. Pozwólcie mi już umrzeć. Niczego bardziej nie pragnę niż śmierci."*

AMY
IE
MIE

NIE ROBIMY
HALASU !!!

WSZYSCY SIE
SZANUJEMY

BEZPIECZNA
ZABAWA

dz Dz dz Dz dz Dz

dz Dz dz Dz dz Dz

dz Dz dz Dz dz Dz

Astoria Sydonia von Borck
Legenda o Basie i 7 Pleścach

CISZA

WYMIANA

WYMIANA

Książka Franciszek

Sydonia von Borck

KALENDARZ

Sydonia von Borck

Ekspozycja muzealna nr 3

- ▶ **Stanowisko nr 3** – przewodnik przybliży 5 ważnych postaci, które związane są z historią miasta Szczecin:
 - ▶ Wyszaka, bogatego mieszczanina i korsarza żyjącego w XII w. ;
 - ▶ Karla Löwe , który wpływał na rozwój artystyczny miasta oraz był wybitnym kompozytorem;
 - ▶ Hermanna Hakena, który zainicjował budowę Hakentarase (Wałów Chrobrego oraz cmentarza centralnego);
 - ▶ Piotra Zarembę, który zabiegał o przynależność Szczecina do Polski i przyczynił się do rozwoju architektonicznego miasta;
 - ▶ Aleksandra Wolszczana, który jest wybitnym, światowej sławy astronomem;
- Stanowisko składa się z 5 portretów wymienionych postaci.

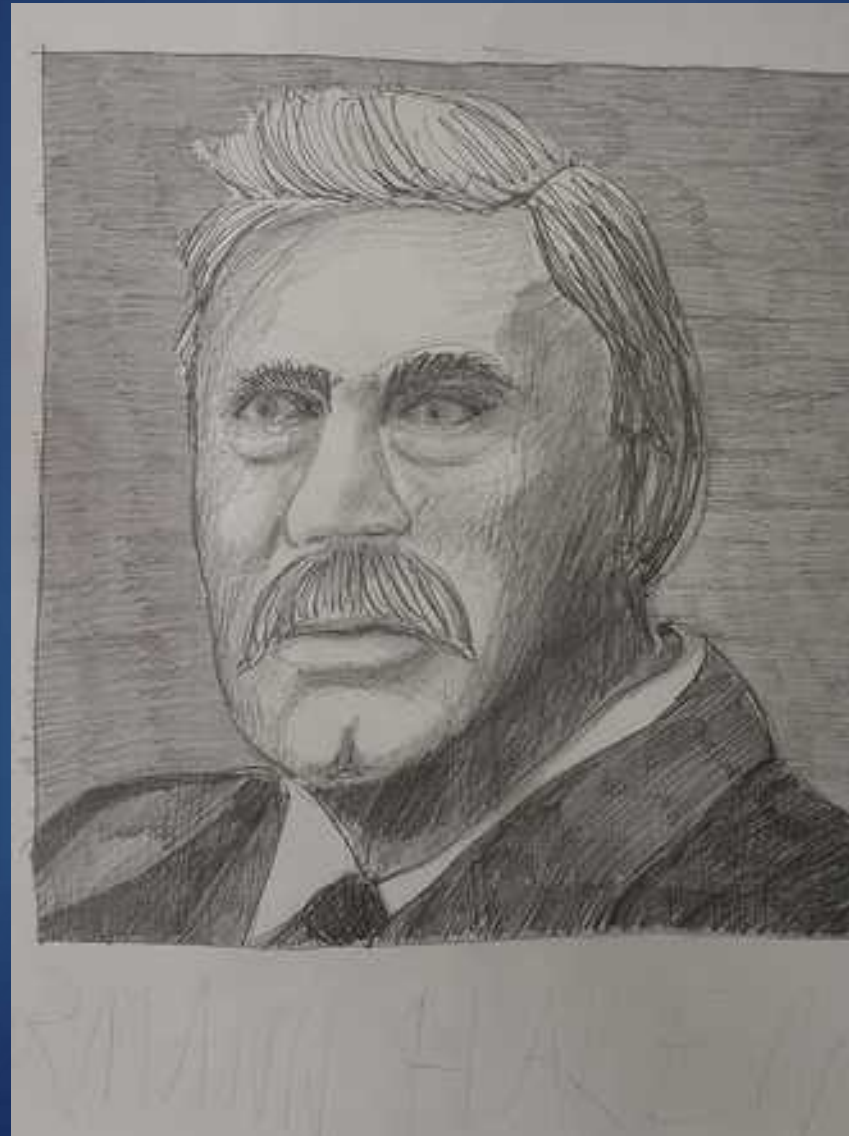
Wyszak

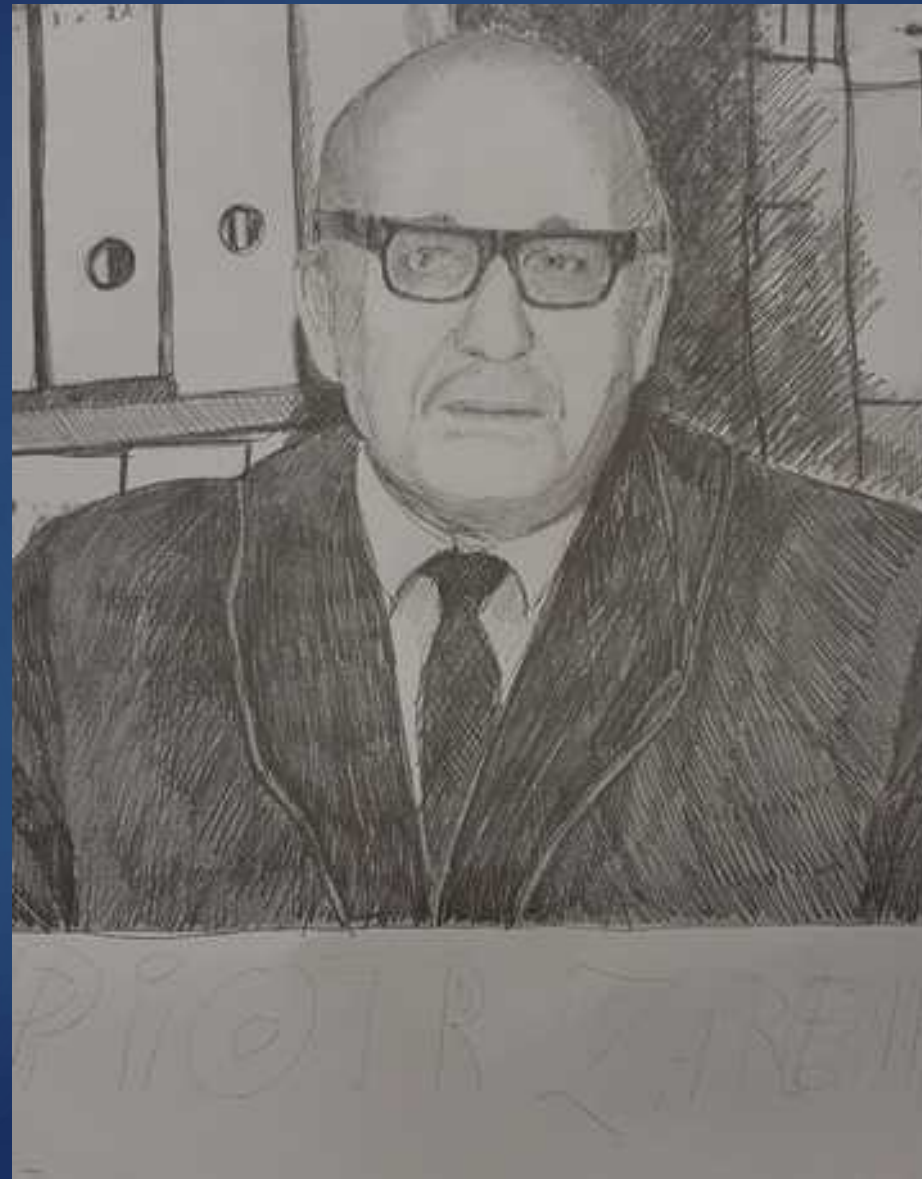
Karl Loewe

Herman Haken

Piotr Zaremba

Aleksander Wolszczan

Ekspozycja muzealna nr 4

Część I

- ▶ **Stanowisko nr 4** – przewodnicy przedstawiają zwiedzającym przedwojenne zabytki Szczecina oraz bardziej charakterystyczne miejsca w Szczecinie, takie jak Ratusz Staromiejski wybudowany ponad 600 lat temu. Zasiadało w nim 28 szczecinian, którzy podejmowali najważniejsze decyzje dotyczące życia codziennego miasta. Obecnie znajduje się tam Muzeum Miasta Szczecin. Kolejnym zabytkiem jest charakterystyczny ze względu na kolor Ratusz Czerwony, w którym kiedyś mieściła się rada miejska. Obecnie znajdują się tutaj instytucje morskie.

Następnym omawianym zabytkiem jest pomnik Jana Pawła II. Przewodnik opowiada o 11 czerwca 1976 roku, kiedy to Jasne Błonia wypełniły tłumy, ponieważ papież odprawił tam nabożeństwo dla wielu tysięcy szczecinian. Sam pomnik został postawiony w 1995 roku.

Ostatnim zabytkiem jest Pomnik Czynu Polaków postawiony przez władze PRL na cześć Polaków, którzy odbudowali Szczecin 35 lat po wojnie.

Ekspozycja muzealna nr 4

Część II

- ▶ Kolejna część **stanowiska nr 4** została poświęcona materialnemu dziedzictwu kulturalnemu regionu. Przewodnik zaprezentował cud polskiej motoryzacji, który zyskał miano „polskiego Harlealya”. Jednośląd był marzeniem wielu pasjonatów motoryzacji i po dziś dzień spędza sen z powiek niejednemu kolekcjonerowi reliktyw polskiej motoryzacji. Mowa tutaj oczywiście o Junaku, motorze, produkowanym w latach 1956 -1965 w rozmaitych modelach i wariantach. Szczecińskie fabryki opuściło ponad 90 tys. sztuk jednoślądów. Junaki były eksportowane do wielu krajów Starego Kontynentu. Niektóre z nich podbijały europejskie szosy, przynosząc swoim charakterystycznym wyglądem i szlachetnym brzmieniem chlubę naszemu miastu(*nawiązanie do rundy III - Niech historia przemówi. Materialne świadectwa przeszłości*).

PRZEDWOJENNE
ZABYTKI
SZCZECINA

Ekspozycja muzealna nr 5

- ▶ **Stanowisko nr 5** - zwiedzający dowiadują się jak Szczecin wyglądał kiedyś.

Przewodnik porównuje takie budynki jak stara i nowa Filharmonia, Galeria Kaskada, Kino Pionier czy też Urząd Miejski. Zdjęcia te zostały wykorzystane podczas II rundy pod tytułem „Ocalić od zapomnienia...Życie codzienne mieszkańców naszej miejscowości w pamięci i wspomnieniach”.

- ▶ Ostatnia stacja przedstawia stocznię „Wulkan” i pokrótce nakreśla historię szczecińskiego nabrzeża wraz z portem. Za początek funkcjonowania szczecińskiego portu można uznać już XI wiek, kiedy do Szczecina napływali pierwsi osadnicy. Kolejnym istotnym punktem w kalendarium szczecińskiego nabrzeża jest budowa stoczni w roku 1851. Podczas wojny została zniszczona niemal doszczętnie, gdyż straty przekraczały 80% powierzchni portu. Po wojnie polskie wojsko pręźnie ruszyło do odbudowy stoczni, która miała stanowić o sile szczecińskiej gospodarki. W ciągu wielu lat w Szczecinie produkowano różne rodzaje statków, począwszy od małych rybackich kutrów, poprzez małe żaglowce, skończywszy na okrętach floty wojennej. Po skończonej prezentacji, rozpoczęliśmy rozmowę na temat przyszłości stoczni i potencjalnych statków, które będą w niej powstawały. Dzieci za pomocą wyobraźni i kolorowych kredek wykonały laurki przedstawiające przyszłość naszego portu, z których później przygotowaliśmy galerię.

SZCZECIN
DAWNIEJ

SZCZECIN
DZIŚ

Stettin-Bredow

Am Vulkan

Stettin, Am Vulkan

STETTIN
Saison-Schnelldampfer 'Freia'

Stettin

Oderhafen, Im Bollwerk.

Stettin
Kafen mit Kaffeebohnen

STOCZNIA
WULKAN

STOCZNIA
SZCZECIŃSKA
DZISIAJ

Stocznia
szczecińska za 100
lat

Zabytki Szczecina

- ▶ Przed rozdaniem zwiedzającym dyplomów uczestnictwa w lekcji muzealnej zostały przedstawione uczniom najbardziej znane symbole Szczecina takie jak: Baszta Siedmiu Płaszczy, Brama Portowa, magnolie czy Fontanna Orła Białego.

FONTANNA
ORLA BIAŁEGO

SKIE
LIE

BASZTA SIĘDMU
PŁASZCZY

Ewaluacja

- ▶ Dnia 1.06.2019 r. w naszej szkole na festynie szkolnym z okazji Dnia Dziecka został pokazany dzieciom i rodzicom film dotyczący mobilnej lekcji muzealnej.
- ▶ Prezentacja i film z realizacji lekcji muzealnej zostały umieszczone na stronie internetowej XI LO i na stronie ODN Szczecin jako przykład lekcji muzealnej dla dzieci z edukacji wczesnoszkolnej, którą można przeprowadzić na terenie szkoły.

Bibliografia

- ▶ 1. Krzysztof Grala, *Szczecin dla każdego – i małego, i dużego*, 2001.
- ▶ 2. Monika Wilczyński, *Zamkowe opowieści duszka Bogana*, Wydawnictwo BIS, 2017
- ▶ 3. Olga Baranowska, *Pomorze Zachodnia – moja mała ojczyzna*, 2001.
- ▶ 4. Wanesa Adamska, *I żyli długo i w Szczecinie*, Filharmonia im. Mieczysława Karłowicza (2017)
- ▶ 5. Materiały z biblioteki i czytelni Szkoły Podstawowej nr 61 w Szczecinie.
- ▶ 6. Materiały z biblioteki i czytelni LO nr XI w Szczecinie.
- ▶ 7. Archiwum prywatne uczniów i opiekuna projektu.
- ▶ 8. Prezentacja i film z lekcji muzealnej znajduje się na stronie internetowej LO nr XI i na stronie Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli Szczecin.

Dziękujemy za uwagę